

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (kuudes jaosto)
15 päivänä tammikuuta 2004 *

Asiassa C-230/01,

jonka Court of Appeal (England and Wales) (Civil Division) (Yhdistynyt kuningaskunta) on saattanut EY 234 artiklan nojalla yhteisöjen tuomioistuimen käsiteltäväksi saadakseen tässä kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevassa asiassa

Intervention Board for Agricultural Produce

vastaan

Penycoed Farming Partnership

ennakkoratkaisun maito- ja maitotuotealan lisämaksusta 28 päivänä joulukuuta 1992 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 3950/92 (EYVL L 405, s. 1) ja maito- ja maitotuotealan lisämaksun soveltamista koskevista yksityiskohtaisista

* Oikeudenkäyntikieli: englanti.

säännöistä 9 päivänä maaliskuuta 1993 annetun komission asetuksen (ETY) N:o 536/93 (EYVL L 57, s. 12) tulkinnasta,

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (kuudes jaosto),

toimien kokoonpanossa: V. Skouris, joka hoitaa kuudennen jaoston puheenjohtajan tehtäviä, sekä tuomarit J.-P. Puissochet, R. Schintgen, F. Macken ja N. Colneric (esittelevä tuomari),

julkisasiamies: L. A. Geelhoed,
kirjaaja: hallintovirkamies L. Hewlett,

ottaen huomioon kirjalliset huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

- Yhdistyneen kuningaskunnan hallitus, asiamiehenään G. Amodéo, avustajanaan barrister R. Thompson,
- Kreikan hallitus, asiamiehinään I. Chalkias ja C. Tsiavou,
- Italian hallitus, asiamiehenään I. M. Braguglia, avustajanaan avvocato dello Stato G. Aiello,

— Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehinään M. Niejahr ja K. Fitch,

ottaen huomioon suullista käsittelyä varten laaditun kertomuksen,

kuultuaan Intervention Board for Agricultural Producers ja Yhdistyneen kuningaskunnan hallituksen, asiamiehenään R. Thompson; Penycod Farming Partnershipin, edustajanaan barrister P. Stanley; Kreikan hallituksen, asiamiehenään I. Chalkias, ja komission, asiamiehinään M. Niejahr ja K. Fitch, 28.11.2002 pidetyssä istunnossa esittämät suulliset huomautukset,

kuultuaan julkisasiamiehen 13.2.2003 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

tuomion

- 1 Court of Appeal (England & Wales) (Civil Division) on esittänyt 31.5.2001 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut yhteisöjen tuomioistuimeen 12.6.2001, EY 234 artiklan nojalla kolme ennakkoratkaisukysymystä maito- ja maitotuotealan lisämaksusta 28 päivänä joulukuuta 1992 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 3950/92 (EYVL L 405, s. 1) ja maito- ja maitotuotealan lisämaksun soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä 9 päivänä maaliskuuta 1993 annetun komission asetuksen (ETY) N:o 536/93 (EYVL L 57, s. 12) tulkinnasta.

- 2 Nämä kysymykset on esitetty asiassa, jossa asianosaisina ovat Penycoed Farming Partnership (jäljempänä Penycoed) ja maitokiintiöjärjestelmän hallinnoinnista Yhdistyneessä kuningaskunnassa vastaava Intervention Board for Agricultural Produce -niminen toimielin (jäljempänä Board) ja jossa on kyse siitä, että Penycoedilta on maidontuottajana peritty suoraan maidon lisämaksua 2,11 miljoonasta maitolitrasta, jotka edellä mainittu tuottaja oli toimittanut ilman kiintiötä markkinointivuoden 1997/1998 aikana.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

Yhteisön lainsäädäntö

- 3 Asetuksella N:o 3950/92 pidennettiin 1.4.1993 alkaen seitsemällä uudella peräkkäisellä 12 kuukauden pituisella jaksolla maito- ja maitotuotealan yhteisestä markkinajärjestelystä annetun asetuksen (ETY) N:o 804/68 muuttamisesta 31 päivänä maaliskuuta 1984 annetulla neuvoston asetuksella (ETY) N:o 856/84 (EYVL L 90, s. 10) käyttöön otettua maidon lisämaksujärjestelmää.
- 4 Asetuksen N:o 3950/92 kuudennen perustelukappaleen mukaan jäsenvaltiolle taatun kokonaismäärän ylitys ”aiheuttaa sen, että ylitykseen vaikuttaneiden tuottajien on maksettava lisämaksu”.
- 5 Kyseisen asetuksen kahdeksannessa perustelukappaleessa todetaan, että ”jotta voitaisiin estää aiemmin todetut järjestelmän kanssa yhteensopimattomat pitkät viiveet lisämaksun perimisessä ja maksamisessa, olisi säädettävä, että ostaja, joka kykenee parhaiten suorittamaan tarvittavat toimet, on velvollinen suorittamaan lisämaksun ja että hänelle annetaan keinot varmistaa lisämaksun periminen tuottajilta, jotka ovat sen ostajalle velkaa”.

6 Asetuksen N:o 3950/92 1 artiklassa todetaan seuraavaa:

”Seitsemän uuden peräkkäisen 1 päivänä huhtikuuta 1993 alkavan 12 kuukauden pituisen jakson ajaksi otetaan käyttöön lisämaksu, jonka lehmänmaidon tuottajat maksavat maidosta tai maitomäärää vastaavasta tuotteesta, jotka on toimitettu ostajalle tai myyty suoraan kulutukseen kyseisen 12 kuukauden pituisen jakson aikana, ja jonka määrät ylittävät määritettävän viitemäärän.

Lisämaksu on vahvistettu 115 prosentiksi maidon tavoitehinnasta.”

7 Asetuksen N:o 3950/92 2 artiklan 1–3 kohdassa säädetään seuraavaa:

”1. Lisämaksu peritään kaikesta kyseisen 12 kuukauden pituisen jakson aikana myydystä maidosta tai maitomäärää vastaavasta tuotteesta, jonka tuotanto ylittää jommankumman 3 artiklassa tarkoitetuista määristä. Lisämaksu jaetaan niiden tuottajien kesken, jotka ovat vaikuttaneet ylitykseen.

Jäsenvaltion päätöksen mukaisesti tuottajien osuus perittävästä lisämaksusta vahvistetaan, riippumatta siitä onko käyttämättömät viitemäärät jaettu uudelleen vaiko ei, joko ostajan tasolla sen suuruisen viitemäärän ylityksen perusteella, joka jää jäljelle, kun käyttämättömät viitemäärät on jaettu suhteessa tuottajakohtaisiin viitemääriin tai kansallisella tasolla tuottajakohtaisten viitemäärien ylityksen perusteella.

2. Toimitusten osalta maksuvelvollinen ostaja maksaa jäsenvaltion toimivaltaiselle toimielimelle ennen määritettävää päivää ja määritettäviä yksityiskohtaisia sääntöjä noudattaen maksettavan summan, jonka hän pidättää lisämaksun velkaa oleville tuottajille maksetusta hinnasta, tai perii sen muulla sopivalla tavalla.

— —

Jos tuottajan toimittamat määrät ylittävät hänen käytettävissään olevat viitemäärät, ostaja on oikeutettu pidättämään ennakolta tästä lisämaksusta jäsenvaltion määrittämiä sääntöjä noudattaen kaikista tämän omat viitemääränsä ylittävän tuottajan toimituksista maidon hintaa vastaavan summan.

3. Suoramyyntin osalta tuottaja maksaa lisämaksun jäsenvaltion toimivaltaiselle toimielimelle ennen määritettävää päivää ja määritettäviä yksityiskohtaisia sääntöjä noudattaen.”

8 Asetuksen N:o 3950/92 9 artiklan e kohdassa todetaan seuraavaa:

”Tässä artikkelissa tarkoitetaan:

— —

e) 'ostajalla' yritystä tai ryhmittymää, joka ostaa maitoa ja muita maitotuotteita tuottajalta:

— käsitelläkseen tai jalostaakseen niitä,

— luovuttaakseen ne yhdelle tai useammalle maitoa tai maitotuotteita käsittelevälle tai jalostavalle yritykselle.

Ostajaksi katsotaan kuitenkin samalla maantieteellisellä alueella sijaitsevien ostajien ryhmittymä, joka tekee jäsentensä lukuun lisämaksun maksamisen kannalta tarpeellisia hallinnollisia ja kirjanpidollisia toimia — —.”

9 Maksun soveltamista koskevat yksityiskohtaiset säännöt on vahvistettu asetuksessa N:o 536/93.

10 Kyseisen asetuksen viidennen perustelukappaleen mukaan ”saatu kokemus on osoittanut, että huomattavat viiveet sekä kerättyjen määrien ja suoramyynnin määrien välittämisessä että lisämaksun maksamisessa estävät järjestelmän tehokkaan toiminnan; tästä syystä olisi aikaisempien kokemusten perusteella vedettävä tarpeelliset johtopäätökset ja asetettava ankarat vaatimukset tiedon välittämisessä ja maksamisessa esiintyville viiveille, joiden on oltava rangaistavia”.

11 Asetuksen N:o 536/93 seitsemännessä perustelukappaleessa todetaan, että asetuksessa N:o 3950/92 ”ostajasta tehdään järjestelmän moitteettoman käyttöön ottamisen tärkein asianomainen; jäsenvaltioiden on siis välttämätöntä hyväksyä alueellaan toimivat ostajat”.

12 Asetuksen N:o 536/93 3 artiklan 1, 2 ja 4 kohdassa säädetään seuraavaa:

”1. Asetuksen (ETY) N:o 3950/92 1 artiklassa tarkoitetun kunkin ajanjakson lopussa ostaja antaa jokaiselle tuottajalle tilityksen, jossa on, ottaen huomioon viitemäärän ja tuottajalla olevan edustavan rasvapitoisuuden, tuottajan vertailuajanjakson aikana toimittaman maidon ja maitomäärää vastaavan tuotteen määrä ja rasvapitoisuus.

— —

2. Ennen kunkin vuoden 15 päivää toukokuuta ostaja antaa jäsenvaltion toimivaltaisille viranomaisille tiedoksi jokaiselle tuottajalle laaditun tiliselvityksen tai tarvittaessa jäsenvaltion päätöksen mukaisesti kokonaismäärän, 2 artiklan 2 kohdan mukaisesti tarkistetun määrän ja sellaisen maidon tai maitomäärää vastaavan tuotteen keskimääräisen rasvapitoisuuden, jonka tuottajat ovat hänelle toimittaneet, sekä tilakohtaisten viitemäärien summan ja sen edustavan keskimääräisen rasvapitoisuuden, joka näillä tuottajilla on käytettävissä.

— —

4. Ennen kunkin vuoden 1 päivää syyskuuta lisämaksun velkaa oleva ostaja maksaa toimivaltaiselle toimielimelle maksettavan summan jäsenvaltion määrittämiä yksityiskohtaisia sääntöjä noudattaen.

— —”

- 13 Asetuksen N:o 536/93 4 artiklan 2 ja 4 kohdassa todetaan suoramyynnin osalta seuraavaa:

”2. Ennen kunkin vuoden 15 päivää toukokuuta tuottajan on esitettävä ilmoituksensa jäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle.

— —

4. Ennen kunkin vuoden 1 päivää syyskuuta tuottaja maksaa maksettavan summan toimivaltaiselle toimielimelle jäsenvaltion määrittämiä yksityiskohtaisia sääntöjä noudattaen.”

- 14 Asetuksen N:o 536/93 5 artiklan 2 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Jäsenvaltiot toteuttavat lisätoimenpiteitä varmistaakseen maksettavan lisämaksun maksamisen yhteisölle asetetussa määräajassa.

Jos komission asetuksen (ETY) N:o 2776/88 — — 3 artiklan 5 kohdassa tarkoitetuista asiakirjoista, jotka jäsenvaltiot toimittavat kuukausittain komissiolle, ilmenee, että määräaika ei ole noudatettu, komissio vähentää maatalouskulujen perusteella laskettuja ennakkomaksuja suhteessa maksettavaan summaan tai arvioon maksettavasta summasta.

Jäsenvaltiot vähentävät maitoalan kuluista korot, jotka on maksettu 3 artiklan 4 kohdan ja 4 artiklan 4 kohdan mukaisesti.”

15 Kyseisen asetuksen 7 artiklan 1 ja 2 kohta kuuluvat seuraavalla tavalla:

”1. Jäsenvaltiot toteuttavat kaikki tarpeelliset toimenpiteet periäkseen lisämaksun myydyn maidon tai myytyjen maitomäärää vastaavien tuotteiden määrästä, jotka ylittävät jommankumman asetuksen (ETY) N:o 3950/92 3 artiklassa tarkoitetuista määräistä. Tästä syystä:

a) jokaisen jäsenvaltion alueella toimivan ostajan on oltava tämän jäsenvaltion hyväksymä;

— —

b) tuottajan on varmistuttava siitä, että ostaja, jolle tämä toimittaa, on hyväksytty;

- c) ostajien on pidettävä jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen käytettävissä vähintään kolmen vuoden ajan toisaalta 12 kuukauden pituiselta ajalta varastokirjanpito, josta ilmenee jokaisen tuottajan nimi ja osoite, kunkin jakson alussa ja lopussa käytettävissä oleva viitemäärä, kuukauden tai neljän viikon jakson aikana toimitetun maidon tai maitomäärää vastaavan tuotteen määrät, toimitusten ominainen ja keskimääräinen rasvapitoisuus sekä toisaalta kaupalliset asiakirjat, kirjeenvaihto ja muut neuvoston asetuksessa (ETY) N:o 4045/89 tarkoitetut lisätiedot, joiden avulla on mahdollista valvoa mainittua varastokirjanpitoa;
- d) ostaja on lisämaksujärjestelmän vuoksi vastuussa kaikkien hänelle toimitettujen maidon ja muiden maitotuotteiden määrien kirjanpidosta; tästä syystä ostajan on pidettävä toimivaltaisen viranomaisen käytettävissä vähintään kolmen vuoden ajan luettelo ostajista ja maitoa tai muita maitotuotteita käsittelevistä tai jalostavista yrityksistä, jotka ovat toimittaneet ostajalle maitoa tai muita maitotuotteita, ja kuukausittain luettelo kunkin toimittajan toimittamista määristä;
- e) kun maitoa ja/tai muita maitotuotteita kerätään tiloilta, mukana on oltava asiakirja, jossa toimitus eritellään. Lisäksi ostajan on säilytettävä vähintään kolmen vuoden ajan tiedot kustakin yksittäisestä toimituksesta;

— —.

2. Jäsenvaltiot toteuttavat lisätoimenpiteitä, jotta ne voisivat:

— —

- varmistaa asianomaisten tiedon saannin heihin kohdistuvista sakkorangais-
tuksista tai hallinnollisista rangaistuksista, jos asetuksen (ETY) N:o 3950/92
ja tämän asetuksen säännöksiä ei noudateta.”

Kansallinen lainsäädäntö

- 16 Sovellettavat kansalliset säännökset on annettu Dairy Produce Quota Regulations 1997 -nimisillä asetuksilla (vuoden 1997 maito- ja maitotuotealan kiintiöitä koskevat asetukset; Statutory Instruments 1997, SI 1997, nro 733).

- 17 Regulation 2:n 1 §:ssä säädetään seuraavaa:

”Näissä asetuksissa, ellei asiayhteydestä muuta johdu, — — ’ostajalla’ tarkoitetaan neuvoston asetuksen [N:o 3950/92] 9 artiklan e alakohdassa määriteltyä ja Intervention Boardin komission asetuksen [N:o 536/93] 7 artiklan 1 kohdan a alakohdan mukaisesti hyväksymää ostajaa.”

- 18 Regulation 20:n 2 ja 3 §:ssä säädetään seuraavaa:

”2. Jos jokin osa lisämaksusta on maksamatta 1. syyskuuta jälkeen minä tahansa vuonna, Intervention Board voi periä suoramyymälältä tai (tilanteesta riippuen) ostajalta tuona päivänä maksamatta olevan lisämaksun määrän ja kyseiselle summalle korkoa, jonka määrä on Lontoon pankkien välisillä markkinoilla punnalle maksettava kolmen kuukauden korko [LIBOR] lisättynä yhdellä prosentilla, kaikilta sitä seuraavilta päiviltä siihen asti kunnes kyseinen määrä on maksettu.

3. Neuvoston asetuksen [N:o 3950/92] 2 artiklan 2 kohdan kolmatta alakohtaa (jossa käsitellään lisämaksun pidättämistä hinnasta) sovellettaessa, kun tuottaja, joka tekee toimituksia ostajalle, ylittää viitemääränsä, jota on tarvittaessa tarkistettu komission asetuksen [N:o 536/93] 2 artiklan 2 kohdan mukaisesti, ostaja on oikeutettu suoraan pidättämään tuottajille toimitusten perusteella maksettavista summista määrän, joka vastaa ostajan suoritettavaksi liiallisten toimitusten perusteella mahdollisesti tulevan lisämaksun määrää.”

Pääasia ja ennakkoratkaisukysymykset

- 19 Penycloed on maatalousryhmittymä, jonka tavoitteena on erityisesti lypsylehmien kasvattaminen, mutta jolla ei kuitenkaan ole mitään maitokiintiötä. Se on tehnyt sopimuksia Hugh Phillipsin kanssa, joka aluksi Elm Farms Ltd -nimisen, Englannin oikeuden mukaan perustetun yhtiön (jäljempänä Elm Farms) ja tämän jälkeen 1.1.1998 lukien Delawaren osavaltiossa (Yhdysvallat) kaupparekisteriin merkityn TDM Dairy Management Inc. -nimisen yhtiön (jäljempänä TDM), joka otti Elm Farmsin toiminnat valvontaansa sen jälkeen kun kyseinen yhtiö oli asetettu selvitystilaan maksamattomien lisämaksujen vuoksi, välityksellä pannut täytäntöön seuraavanlaisen järjestelyn. Penycloed vuokrasi osaksi maitaan ja karjaansa aluksi Elm Farmsille ja tämän jälkeen TDM:lle, ja viimeksi mainitut yhtiöt tekivät joukon sopimuksia, joissa määrättiin, että Penycloed huolehtii karjan ruokkimisesta ja lypsämisestä niiden lukuun korvausta vastaan.
- 20 Kyseisellä sopimuksella pyrittiin siihen, että Penycloed voisi harjoittaa maidon-tuotantoa tarvitsematta maitokiintiötä. Penycloed ei olisi asetuksissa N:o 3950/92 ja N:o 536/93 tarkoitettu tuottaja eivätkä Elm Farms ja TDM olisi kyseisissä asetuksissa tarkoitettuja ostajia vaan tuottajia, ja niiden olisi saatava kiintiö tai otettava vastatakseen mistä tahansa lisämaksusta.

- 21 Board ei hyväksynyt tällaista järjestelyä, koska se katsoi, että Penycoed oli tuottaja, että Elm Farms ja TDM olivat ostajia ja että Penycoed oli toimittanut maitoa näille kahdelle yhtiölle. Penycoed oli näin ollen tuottanut maitoa ilman, että sillä olisi ollut vaadittavaa kiintiötä.
- 22 Board pani vuoden 1999 tammikuussa asian vireille tuomioistuimessa saadakseen Penycoedin maksamaan sille 561 872,44 Englannin puntaa; kyseinen summa vastasi lisämaksua niistä 2,11 miljoonasta maitolitrasta, jotka Penycoed oli toimittanut markkinointivuoden 1997/1998 aikana.
- 23 Penycoed on tehnyt Boardin kannetta vastaan oikeudenkäyntiväitteen sillä perusteella, että vaikka esitetyt seikat olisivat olleet tosia, Boardilla ei ollut oikeutta vaatia siltä suoritusta suoraan. Penycoedin mukaan kyseinen toimielin saattoi vaatia suoritusta vain maidon ostajilta, joilla puolestaan olisi oikeus esittää vaateita Penycoedille.
- 24 Penycoed vaatii oikeudenkäyntiväitteensä osalta, että Boardin esittämää arviointia pidetään oikeana. Pääasian asianosaiset ovat samaa mieltä siitä, että tästä seuraa, että Penycoed oli asetuksissa N:o 3950/92 ja N:o 536/93 tarkoitettu tuottaja, että Elm Farms ja TDM olivat asetuksessa N:o 3950/92 ja ainakin asetuksen N:o 536/93 7 artiklassa tarkoitettuja ostajia, joille Penycoed oli toimittanut maitoa, ja että Board ei ollut hyväksynyt Elm Farmsia ja TDM:ää ostajiksi viimeksi mainitun säännöksen mukaisesti.
- 25 Court of Appeal (England and Wales) (Civil Division) päätti tässä tilanteessa lykätä asian käsittelyä ja esittää yhteisöjen tuomioistuimelle seuraavat ennakkoratkaisukysymykset:

- ”1) Onko jäsenvaltion toimivaltaisella toimielimellä asetuksen N:o 3950/92 1 ja/ tai 2 artiklan mukaan oikeus ryhtyä oikeudellisiin toimiin suoraan tuottajaa vastaan maidon lisämaksun perimiseksi kyseiseltä tuottajalta (muutoin kuin 2 artiklan 3 kohdassa tarkoitetun suoramyynnin osalta)?
- 2) Jos edelliseen kysymykseen annetaan myöntävä vastaus, missä olosuhteissa tällaisiin toimiin voidaan ryhtyä?
- 3) Voidaanko tällaisiin toimiin ryhtyä erityisesti, kun ostajaa, jolle maito toimitettiin, a) ei ollut hyväksytty komission asetuksen N:o 536/93 7 artiklan mukaisesti ja/ tai b) ostaja ei ole noudattanut mitään kyseisen asetuksen 7 artiklan mukaisista velvollisuuksistaan ja/ tai c) ei ole perinyt tai yrittänyt periä lisämaksua kyseessä olevilta tuottajilta?”

Ennakkoratkaisukysymykset

- 26 Näillä kysymyksillään, joita on tutkittava yhdessä, ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin kysyy sitä, onko ja, tilanteesta riippuen, millä ehdoin jäsenvaltion toimivaltaisella toimielimellä asetuksen N:o 3950/92 1 ja/ tai 2 artiklan mukaan oikeus ryhtyä oikeudellisiin toimiin suoraan maidontuottajaa vastaan tämän maksettavaksi kuuluvan maidon lisämaksun perimiseksi.
- 27 Aluksi on kiinnitettävä huomiota asetuksella N:o 3950/92 käyttöön otettuun maidon lisämaksun perimistä koskevaan järjestelyyn.

- 28 Maidon lisämaksujärjestelmä perustuu siihen, että suoraan kulutukseen myydyin maidon viitemäärät sekä ostajalle toimitetun maidon viitemäärät erotetaan toisistaan (ks. vastaavasti asia C-288/97, Consorzio Caseifici dell'Altopiano di Asiago, tuomio 29.4.1999, Kok. 1999, s. I-2575, 18 kohta).
- 29 Silloin kun on kyse suoramyynnistä, tuottaja maksaa maksettavan lisämaksun jäsenvaltion toimivaltaiselle toimielimelle asetuksen N:o 3950/92 2 artiklan 3 kohdan mukaisesti. Toimitusten osalta maksuvelvollinen ostaja maksaa kyseiselle toimielimelle maksettavan summan, jonka hän pidättää lisämaksun velkaa oleville tuottajille maksetusta hinnasta, tai perii sen muulla sopivalla tavalla, kuten saman artiklan 2 kohdasta ilmenee. Näissä kahdessa esimerkkita-pauksessa tuottajat vastaavat näin ollen lisämaksusta.
- 30 Silloin kun on kyse toimituksista, lisämaksujärjestelmän, sellaisena kuin se on otettu käyttöön asetuksilla N:o 3950/92 ja N:o 536/93, tarkoituksena on kuitenkin vain järjestää maksuvelvollisen ja velkaa olevan välistä suhdetta sekä maksuvelvollisen ja kyseisten summien saajana olevan toimivaltaisen toimielimen välistä suhdetta.
- 31 Asetuksen N:o 3950/92 2 artikla ei näin ollen voi muodostaa oikeudellista perustaa, jonka nojalla jäsenvaltion toimivaltainen toimielin voi suoramyynnin tapausta lukuun ottamatta ryhtyä oikeudellisiin toimiin suoraan tuottajaa vastaan tämän maksettavaksi kuuluvan lisämaksun perimiseksi.
- 32 Sen perusteella, että ostaja ei täytä tai ei enää täytä maksuvelvollisuuttaan, ei myöskään voida asettaa tuottajaa ostajan tilalle siten, että toimivaltainen toimielin saa suorituksen. Tällainen seuraamus edellyttäisi etukäteen vahvistettua lakisääteistä perustaa, jossa olisi määritelty sitä koskevat edellytykset ja sen ulottuvuus (ks. vastaavasti asia C-352/92, Milchwerke Köln v. Wuppertal, tuomio 14.7.1994, Kok. 1994, s. I-3385, 22 kohta ja asia C-277/98, Ranska v. komissio, tuomio 13.11.2001, Kok. 2001, s. I-8453, 37 kohta). Esillä olevassa asiassa tällainen lakisääteinen perusta kuitenkin puuttuu.

- 33 Edellä esitetystä seuraa, että asetuksessa N:o 3950/92 ei anneta toimivaltaiselle viranomaiselle mitään sellaista oikeudellista perustaa, jonka nojalla se voisi periä maidon lisämaksun suoraan tuottajalta.
- 34 Kyseistä järjestelmää ei kuitenkaan voida pitää tyhjentävänä siten, että sen vastaista olisi periä maksu muulla tavalla tilanteessa, jossa ostaja ei ole noudattanut velvoitteitaan. Tältä osin on palautettava mieliin asetuksen N:o 3950/92 kahdeksas perustelukappale, jonka mukaan ostaja on velvollinen suorittamaan lisämaksun, koska se kykenee parhaiten suorittamaan tarvittavat toimet. Siltä osin kuin kyseinen arvio osoittautuu vääräksi varsinkin, jos ostaja ei ole noudattanut velvollisuuttaan periä maksu, ei voida sulkea pois sitä, etteikö toimivaltainen viranomainen voisi periä maksua suoraan tuottajalta.
- 35 Kuten asetuksen N:o 3950/92 kuudennesta perustelukappaleesta ilmenee, vain ylitykseen vaikuttaneen tuottajan on maksettava lisämaksu.
- 36 Kun yhteisön lainsäädännössä ei ole säädetty erityistä seuraamusta sen säännösten rikkomisesta tai siinä viitataan tältä osin kansallisiin lakeihin, asetuksiin ja hallinnollisiin määräyksiin, EY 10 artiklassa velvoitetaan jäsenvaltiot toteuttamaan kaikki toimenpiteet, jotka ovat aiheellisia yhteisön oikeuden sisällön ja tehokkuuden turvaamiseksi (asia 68/88, komissio v. Kreikka, tuomio 21.9.1989, Kok. 1989, s. 2965, Kok. Ep. X, s. 167, 23 kohta; asia C-326/88, Hansen, tuomio 10.7.1990, Kok. 1990, s. I-2911, Kok. Ep. X, s. 479, 17 kohta; em. asia Milchwerke Köln v. Wuppertal, tuomion 23 kohta; asia C-36/94, Siesse, tuomio 26.10.1995, Kok. 1995, s. I-3573, 20 kohta; asia C-177/95, Ebony Maritime ja Loten Navigation, tuomio 27.2.1997, Kok. 1997, s. I-1111, 35 kohta ja asia C-167/01, Inspire Art, tuomio 30.9.2003, Kok. 2003, s. I-10155, 62 kohta).

- 37 EY 10 artiklaan perustuvaan velvollisuuteen kuuluu myös ryhtyä kaikkiin sellaisiin hallinto-, vero- ja siviilioikeudellisiin toimiin, joilla pyritään lainvastaisesti kierrettyjen tulli- tai verojen perimiseen tai vahingonkorvauksen saamiseen (em. asia *Milchwerke Köln v. Wuppertal*, tuomion 23 kohta).
- 38 Jäsenvaltiot ovat näin ollen velvollisia toteuttamaan toimenpiteet, joilla varmistetaan lisämaksun periminen tilanteessa, jossa asetuksen N:o 3950/92 2 artiklan 2 kohdan mukainen järjestely on tuomittu epäonnistumaan.
- 39 Tähän velvollisuuteen kuuluu oikeus ryhtyä oikeudellisiin toimiin suoraan tuottajaa vastaan sen summan perimiseksi, joka kyseisen tuottajan on maksettava maidon lisämaksuna, silloin kun on osoitettu, ettei tuottaja ole maksanut kyseistä summaa ostajalle ja ettei ostaja pyri perimään sitä tuottajalta.
- 40 Asetuksen N:o 536/93 7 artiklassa mainittujen ehtojen noudattamatta jättämisellä ja varsinkin sillä, ettei ostajaa ole hyväksytty, ei sitä vastoin sinällään ole asian kannalta merkitystä, koska tällainen noudattamatta jättäminen ei välttämättä aseta kyseenalaiseksi lisämaksuun perustuvan summan maksamista toimivaltaiselle toimielimelle. Lisämaksujärjestelmän tärkein tavoite eli ylituotannosta rankaiseminen voidaan saavuttaa tällaisista laiminlyönneistä huolimatta.
- 41 Kaikkien edellä olevien seikkojen perusteella esitettyihin kysymyksiin on vastattava siten, että toimivaltaisella toimielimellä ei ole asetuksen N:o 3950/92 1 ja 2 artiklan mukaan oikeutta ryhtyä suoramyyntiä koskevaa tapausta lukuun ottamatta oikeudellisiin toimiin suoraan tuottajaa vastaan tämän maksettavaksi kuuluvan maidon lisämaksuun perustuvan summan perimiseksi. Jäsenvaltioiden EY 10 artiklaan perustuvaan velvollisuuteen toteuttaa toimenpiteet, joilla varmistetaan lisämaksun periminen tilanteessa, jossa kyseisen asetuksen 2 artiklan 2 kohdan mukainen järjestely on tuomittu epäonnistumaan, sisältyy kuitenkin oikeus ryhtyä oikeudellisiin toimenpiteisiin

suoraan tuottajaa vastaan maksettavana olevan summan perimiseksi silloin, kun on osoitettu, ettei tuottaja ole maksanut kyseistä summaa ostajalle ja ettei ostaja pyri perimään sitä tuottajalta. Asetuksen N:o 536/93 7 artiklassa mainittujen ehtojen noudattamatta jättämisellä ja varsinkaan sillä, ettei ostajaa ole hyväksytty, ei sitä vastoin sinällään ole asian kannalta merkitystä.

Oikeudenkäyntikulut

- 42 Yhteisöjen tuomioistuimelle huomautuksensa esittäneille Yhdistyneen kuningaskunnan, Kreikan ja Italian hallituksille ja komissiolle aiheutuneita oikeudenkäyntikuluja ei voida määrätä korvattaviksi. Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely yhteisöjen tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta.

Näillä perusteilla

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (kuudes jaosto)

on ratkaissut Court of Appealin (England and Wales) (Civil Division) 31.5.2001 tekemällään päätöksellä esittämät kysymykset seuraavasti:

- 1) Toimivaltaisella toimielimellä ei ole maito- ja maitotuotealan lisämaksusta 28 päivänä joulukuuta 1992 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o

3950/92 1 ja 2 artiklan mukaan oikeutta ryhtyä suoramyyntiä koskevaa tapausta lukuun ottamatta oikeudellisiin toimiin suoraan tuottajaa vastaan tämän maksettavaksi kuuluvan maidon lisämaksuun perustuvan summan perimiseksi. Jäsenvaltioiden EY 10 artiklaan perustuvaan velvollisuuteen toteuttaa toimenpiteet, joilla varmistetaan lisämaksun periminen tilanteessa, jossa kyseisen asetuksen 2 artiklan 2 kohdan mukainen järjestely on tuomittu epäonnistumaan, sisältyy kuitenkin oikeus ryhtyä oikeudellisiin toimenpiteisiin suoraan tuottajaa vastaan maksettavana olevan summan perimiseksi silloin kun on osoitettu, ettei tuottaja ole maksanut kyseistä summaa ostajalle ja ettei ostaja pyri perimään sitä tuottajalta. Maito- ja maitotuotealan lisämaksun soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä 9 päivänä maaliskuuta 1993 annetun komission asetuksen (ETY) N:o 536/93 7 artiklassa mainittujen ehtojen noudattamatta jättämisellä ja varsinkaan sillä, ettei ostajaa ole hyväksytty, ei sitä vastoin sinällään ole asian kannalta merkitystä.

Skouris

Puissochet

Schintgen

Macken

Colneric

Julistettiin Luxemburgissa 15 päivänä tammikuuta 2004.

R. Grass

kirjaaja

V. Skouris

presidentti